

SAOPĆENJE ZA JAVNOST

Predmet: BiH Prijedlog ekonomskih mjera za prevazilaženje negativnih uticaja uzrokovanih COVID-19

Tragom vijesti da će Evropska komisija odobriti Bosni i Hercegovini 28 miliona eura za zdravstveni sistem, kao i dodatnih 40 miliona za podršku ekonomiji snažno sugerišemo relevantnim državnim tijelima, da uzmu u obzir stavove, mišljenja i prijedloge domaćih kompanija suočenih sa nepovoljnim novonastalim poslovnim ambijentom, a sve u cilju očuvanja radnih mjesta. Trenutni cilj svih nas jeste sprečavanje širenja zaraze, ali takođe trebamo usvojiti i trend globalnih sila usmjeren ka sprečavanju razornih ekonomskih posljedica koje će uslijediti jako brzo, ako već nisu.

Za prevazilaženje nadolazeće, neupitne recesije neophodna je "finansijska injekcija" privatnom sektoru u Bosni i Hercegovini. Stoga, kao Regionalna Asocijacija Poduzetnica koja okuplja brojne poduzetnice i profesionalne autoritete, šaljemo apel i prijedlog mjera za prevazilaženje postojeće situacije.

Apelujemo da se za kompanije, obrte, samostalne djelatnosti, kao i same građane BiH, koji su direktno ugroženi epidemiološkom krizom, koji bilježe značajan pad prihoda, a u svrhu očuvanja radnih mjesta, usvoje i počnu što prije provoditi sljedeće mjere:

1. Za mjesec mart, april i maj za sve ugrožene firme usvojiti uredbu da su poslodavci obavezni isplatiti radniku 100% minimalnu plaću, s tim da iznos od najmanje 50% minimalne plate i doprinosa preuzme Vlada (ne odnosi se na FMCG sektor, neke od proizvodnih kompanija, kompanije koje posluju u trgovini prehrambenim proizvodima te apoteke koje nesmetano posluju);
2. Usvojiti odluku o zabrani otpuštanja radnika naredna 3 mjeseca ukoliko Vlada prihvati gore predloženu mjeru;
3. Postojeće obaveze države prema privredi hitno izmiriti, kompanije koje su u nadležnosti države da izmire sve svoje obaveze (bez obzira na rok dospijeca plaćanja) prema pravnim i fizičkim licima za već odrađene poslove;
4. Uz obavezan moratorij na rate kredita od 3 do 12 mjeseci za sve građane koji to zatraže (uz vrlo pojednostavljenu i brzu proceduru od strane banaka), utvrditi kriterije i procedure provođenja istog;
5. Uz obavezan moratorij na rate kredita od 3 do 6 mjeseci kompanijama pogođenim epidemiološkom krizom, utvrditi kriterije i procedure provođenja istog;
6. Smanjiti troškove rente i komunalnih režija u opštinskim prostorima za firme pogođene trenutnom situacijom, za najmanje 50%;
7. Osloboditi privredu parafiskalnih nameta, u 2020 godini sa posebnim naknadama;
8. Osloboditi privredu akontativne uplate poreza na dobit za 2020. godinu.

Ističemo da su navedene mjere koje se moraju promptno provesti, odnose se na narednih 3 do 12 mjeseci (odnosno na vremenski period uslovljen smirivanjem epidemioloških rizika), te imaju za cilj očuvanje radnih mjesta. Posebnu pažnju je potrebno usmjeriti ka strategiji za revitalizaciju poslovanja ugroženih privrednih subjekata po stabilizaciji epidemioloških uslova, kao početne mjere predlažemo:

1. Poticaji za domaću proizvodnju i poljoprivredu, pritisak na trgovinski sektor o zastupljenosti domaćih brendova na policama prodajnih centara (zabraniti praksu posebne naplate za pozicioniranje domaćih proizvoda, te definisati tačan procenat domaćih brendova koje tržni centri i supermarketi, u ovisnosti od kvadrature, moraju imati u svojoj ponudi)
2. Posebno analizirati uvozne uslove za proizvode koji jako konkurišu domaćoj proizvodnji, te iste postrožiti (npr flaširana voda)
3. Razvijanje strategije za promociju turizma, poticaji za promociju na ciljnim tržištima
4. Atraktivni programi i poticaji za razvoj i unapređenje poljoprivrede, voćarstva i proizvodnje hrane
5. Aktivno uključenje dijaspore u revitalizaciju privrede
6. Fond za bespovratnu pomoć ugroženim privrednim subjektima u cilju ponovnog pokretanja poslovanja i izmirenja kratkoročnih obaveza dobavljača.

Kao regionalna asocijacija sa brojnim regionalnim konekcijama i uticajem, te značajnim brojem domaćih poduzetnica, stručnjakinja iz oblasti poslovanja i obrazovanja, smatramo se partnerom za prevazilaženje ove krize, te se stavljamo na raspolaganje za provođenje mjera i aktivnosti koje zajednički dogovorimo.

Nadamo se da će državne strukture imati sluha za preporuke koje stižu sa svih strana iz privrednog sektora, te da ćemo zajedno, što prije dočekati bolja vremena.

Sarajevo, 27.03.2020.

Regionalna Asocijacija Poduzetnica – Poslovna žena (RAP)